

# Provincie Fryslân staat afschot Canadese gans toe om snelle groei en landbouwschade te beperken

Friese jagers mogen opnieuw Canadese ganzen bestrijden. De provincie Fryslân heeft de Faunabeheereenheid Fryslân (FBE) een vergunning verleend voor het afschieten van ganzen en het behandelen van nesten. Het doel is de sterk groeiende populatie onder controle te houden en verdere schade aan landbouwgewassen te voorkomen.

De Canadese gans is een uitheemse soort die oorspronkelijk als volièrevogel naar Nederland kwam en zich sinds de jaren zeventig blijvend heeft gevestigd. De vogel is gemakkelijk te herkennen aan de zwarte kop en lange zwarte hals met een opvallende witte kinband.

## **Sterke groei na vervallen landelijke vrijstelling**

Hoewel de Canadese gans qua aantallen en schade nog achterblijft bij de vier meest voorkomende ganzensoorten – de grauwe gans, kolgans, brandgans en rotgans – is de populatie de afgelopen jaren sterk toegenomen.

Volgens ganzencoördinator Marjolein Samplonius van FBE Fryslân is de belangrijkste oorzaak het vervallen van de landelijke vrijstelling in 2023. Na een uitspraak van de Raad van State mocht de soort niet langer zonder provinciale vergunning worden bestreden, omdat het ministerie de noodzaak van een landelijke vrijstelling onvoldoende had onderbouwd.

“Als we nu niet ingrijpen, zal de populatie exponentieel blijven groeien. Dat willen we voorkomen,” aldus Samplonius.

## **Landbouwschade fors gestegen**

Sinds het wegvallen van de vrijstelling is ook de schade aan landbouwgewassen in Fryslân sterk toegenomen. Waar de Canadese gans voorheen gemiddeld ongeveer **\*\*€10.000\*\*** aan vraatschade per jaar veroorzaakte, liep dat in 2025 op tot bijna **\*\*€74.000\*\***.

Daarnaast is de soort, net als de grauwe gans, uitgegroeid tot een **\*\*standgans\*\***. Dat betekent dat de vogels het hele jaar in Nederland blijven en ook tijdens de zomermaanden schade kunnen veroorzaken.

## **Vergunning voor afschot en nestbeheer**

Om de populatie te beheren vroeg FBE Fryslân begin februari een provinciale vergunning aan. Die werd eind juni door Gedeputeerde Staten verleend.

De vergunning maakt het mogelijk Canadese ganzen af te schieten:

- in **\*\*februari\*\***, wanneer de vogels paartjes vormen;
- en van **\*\*maart tot en met eind september\*\***.

Daarnaast is tot **\*\*eind mei\*\*** nestbeheer toegestaan. Daarbij mogen eieren worden geprikt, geschud of behandeld met olie, zodat ze niet uitkomen.

## **Geen afschotquotum, wel schadedoel**

De vergunning bevat geen maximumaantal ganzen dat mag worden gedood. Wel is vastgelegd dat het beheer moet bijdragen aan het terugdringen van landbouwschade. De provincie wil de zomerschade eerst stabiliseren en deze vanaf 2029 terugbrengen tot maximaal €500.000 per jaar.

Ter vergelijking: de totale zomerschade door ganzen in Fryslân bedroeg vorig jaar bijna €3 miljoen, waarbij de grauwe gans veruit de grootste veroorzaker is. De Canadese gans levert

momenteel een kleiner, maar snel groeiend aandeel in die schade.